

Kuulutus Helen Oy:n ympäristövaikutusten arviointiohjelmasta

Uudenmaan elinkeino-, liikenne- ja ympäristökeskus (ELY-keskus) ilmoittaa Helen Oy:n meriveden lämmöntalteenottohanketta koskevan ympäristövaikutusten arviointiohjelman (YVA-ohjelman) vireilläolosta (Laki ympäristövaikutusten arviointimenettelystä; 252/2017). Arviointiohjelma on suunnitelma siitä, miten ympäristövaikutukset arvioidaan. Hankkeen ympäristövaikutukset on selvitettävä YVA-lain mukaisessa arviointimenettelyssä ennen kuin ryhdytään ympäristövaikutusten kannalta olennaisiin toimiin. YVA-menettelyssä ei tehdä hanketta koskevia päätöksiä eikä ratkaista sitä koskevia lupa-asioita, vaan sen tavoitteena on tuottaa tietoa päätöksenteon tueksi.

Hankkeessa suunnitellaan lämpöpumppulaitoksen rakentamista Salmisaaren voimalaitosalueelle ja meriveden ottoon ja purkuun tarvittavien tunneleiden louhimista voimalaitosalueelta Helsingin edustan merialueelle. Riittävän lämpimän veden löytäminen talvella vaatii vedenottotunnelin rakentamisen kauas avomerelle, jossa on riittävän syvää, jopa 17–27 kilometrin etäisyydelle Salmisaaresta.

YVA-ohjelmassa kuvataan hankkeen toteuttamisvaihtoehdot. Esiselvityksen perusteella tarkempaan tarkasteluun on valittu kolme hankevaihtoehtoa, jotka on jaettu seuraavasti VE1a, VE1b, VE2a, VE2b ja VE3. Lisäksi tarkastellaan ns. VE0-vaihtoehtoa, joka on hankkeen toteuttamatta jättäminen.

Ensimmäisessä hankevaihtoehdossa VE1a vesi otetaan 50 metrin syvyydestä enintään noin 17 km pitkän tunnelin kautta. Hankevaihtoehto VE1b on muutoin sama kuin VE1a, mutta tunnelin sijaan vedenotto toteutetaan putkiyhteytenä, joka sijoitetaan merenpohjan päälle tai tarvittaessa kaivetaan sedimenttiin.

Toisessa hankevaihtoehdossa VE2a vesi otetaan 70 metrin syvyydeltä syvänteestä enintään noin 27 km pitkän tunnelin kautta. Hankevaihtoehdo VE2b on muuten sama kuin VE2a, mutta ottotunneli toteutetaan suoran tunnelin sijaan siten, että se kulkee pintaan tulevan kasuunin kautta. Hankevaihtoehdossa tarkastellaan lisäksi keinosaaren rakentamista, jonne kasuunirakenne sijoitettaisiin. Edellä mainituissa vaihtoehdoissa tarkastellaan syvänteeton lisäksi tilannetta, missä kesällä, tai talvikauden ulkopuolella, kun pintavesi on syvänteen vettä lämpimämpää, pintavettä johdetaan kasuunista avomereltä tai Salmisaaren nykyisen vedenoton kautta tai rakentamalla uusi ottoyhteys rannan lähelle.

Hankevaihtoehdossa VE3 tarkastellaan faasimuutoksen hyödyntämistä lämmön- tuotannossa. Faasimuutoksessa otettavaa pintavettä jäähdytetään niin paljon, että se muuttuu osin jäähileeksi ja lämpöpumpulla hyödynnetään pääosin veden jäätyessä vapautuvaa lämpöä.

Jäähtyneen veden purkamisen osalta tarkastellaan neljää purkupaikkaa. Lisäksi faasimuutoslämpöön liittyen tarkastellaan alustavasti yhtä vesi-jääseoksen purkupaikkaa.

Otto- ja purkutunneleiden ajotunneliyhteyksien on suunniteltu sijoittuvan Tammakarmin saarelle. Lisäksi on tarkasteltu mahdollisena ajotunnelin sijoituspaikkana Itäistä Pihlajasaarta.

YVA-menettelyssä selvitetään eri vaihtoehtojen avulla mm., kuinka etäältä rannikosta ja kuinka syvältä vesi tulee ottaa, jotta saadaan riittävän lämmintä vettä, mutta ei aiheuteta merkittäviä muutoksia ottoputken suuaukon ympäristön merialueen veden virtaamiin ja lämpötilakerrostuneisuuteen. Lisäksi selvitetään, kuinka etäälle rannikosta vesi tulee purkaa, jotta ei aiheuteta merkittävää veden laadun heikkenemistä purettaessa syvänteestä johdettua ravinteikasta ja suoloista vettä matalampaan veteen.

Arviointiohjelman ja kuulutuksen nähtävillä pito

Arviointiohjelma ja kuulutus ovat nähtävillä **27.5.–25.6.2021**:

- Uudenmaan ELY-keskuksen verkkosivulla www.ely-keskus.fi/Kuulutukset, valitse alue Uusimaa.
- Ympäristöhallinnon verkkosivuilla ymparisto.fi (www.ymparisto.fi/HelenMerivedenlammonTalteenottoYVA)
- Uudenmaan ELY-keskus, Opastinsilta 12 A, 2. krs, Valvomo, Helsinki

YVA-ohjelman esittelytilaisuus

Arviointiohjelmaa ja hanketta käsittelevä avoin yleisötilaisuus järjestetään webinarina 9.6.2021 klo 17–19 [Helenin yleisötilaisuus](https://helen.videosync.fi/2021-06-09-yva) (<https://helen.videosync.fi/2021-06-09-yva>).

Mielipiteen esittäminen

YVA-ohjelmasta voi esittää mielipiteitä ja antaa lausuntoja kirjallisesti toimittamalla ne Uudenmaan ELY-keskukseen viimeistään **25.6.2021**. Viitteeksi UUDELY/5169/2021.

Uudenmaan ELY-keskuksen arviointiohjelmasta antama lausunto sekä arviointiohjelmasta esitetyt mielipiteet ja lausunnot julkaistaan kuukauden kuluessa nähtävilläolon päättymisestä internetissä osoitteessa ymparisto.fi (www.ymparisto.fi/HelenMerivedenlammonTalteenottoYVA)

Uudenmaan ELY-keskuksen yhteystiedot

- Käyntiosoite: Pasilan virastokeskus, Opastinsilta 12 A, 2. krs, Itä-Pasila, Helsinki
- Postiosoite: Uudenmaan elinkeino-, liikenne- ja ympäristökeskus, PL 36, 00521 Helsinki
- Sähköpostiosoite: [kirjaamo.uusimaa\(at\)ely-keskus.fi](mailto:kirjaamo.uusimaa(at)ely-keskus.fi).

Kuulutuksen julkaiseminen

Tämä kuulutus julkaistaan 27.5.2021 ja pidetään nähtävillä 25.6.2021 saakka Uudenmaan ELY-keskuksen verkkosivulla www.ely-keskus.fi/Kuulutukset, valitse alue Uusimaa. Ilmoitus kuulutuksesta julkaistaan Helsingin kaupungin verkkosivulla.

Helsingissä 27. päivänä toukokuuta 2021

UUDENMAAN ELINKEINO-, LIIKENNE- JA YMPÄRISTÖKESKUS